

Fractie Hart van Hoorn
C. Chris de Meij

Fractie ÉénHoorn
André van Beusekom

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon
C. van der Zant

Zaaknummer: 3061817
Bijlagen: 2

Hoorn, 13 augustus 2026

**Onderwerp: Beantwoording artikel 36-vragen van fractie Hart van Hoorn
over stillegging werkzaamheden Venenlaan/ Julianaplein / van
Beijerenstraat**

Geachte heren Chris de Meij en André van Beusekom,

U heeft vragen gesteld over stillegging werkzaamheden Venenlaan/ Julianaplein / van Beijerenstraat. In deze brief leest u de antwoorden op uw vragen.

Vraag 1 Als de gemeente werkelijk wist wat er in deze bodem zat, waarom moest de Omgevingsdienst het werk dan stilleggen? Kan het college precies aangeven wat de reden van stillegging was, welke wettelijke grondslag daarvoor is gebruikt en welke voorwaarden gelden voordat de werkzaamheden mogen worden hervat?

Antwoord

Het ging in deze situatie niet om wat er in de bodem zat, maar om de werkwijze met de oude, vrijgekomen asbestcementwaterleidingen van PWN. PWN laat de oude waterleidingen vervangen door nieuwe waterleidingen. De buizen zijn tijdens het werk beschadigd en daardoor is asbest vrijgekomen.

De situatie op het werk werd aangetroffen door de Omgevingsdienst (OD NHN). De Omgevingsdienst beoordeelt en behandelt asbestsaneringen namens de gemeente. De Omgevingsdienst heeft geconstateerd dat de werkzaamheden van de aannemer van PWN aan de leidingen niet onder de juiste asbestcondities hebben plaatsgevonden. Ook zijn niet de juiste maatregelen genomen om verspreiding van asbest van deze leidingen te voorkomen.

Op basis van de zorgplicht uit de Omgevingswet en het Omgevingsplan van Hoorn heeft de Omgevingsdienst handhavend opgetreden. De Omgevingsdienst heeft daarbij geadviseerd om niet op deze manier door te werken en eerst alle asbest op te ruimen. Aan die oproep is gehoor gegeven door de uitvoerende partij, waardoor het werk tijdelijk stil kwam te liggen ten behoeve van de opruimwerkzaamheden.

Vraag 2 Welke bodemkundige en milieukundige vooronderzoeken waren wettelijk noodzakelijk voordat in deze bekende of verdachte verontreinigde grond werkzaamheden mochten worden uitgevoerd? Graag specifiek ingaan op bodemonderzoek, asbestonderzoek,

historische gegevens, risicobeoordeling, graafprotocol, veiligheidsplan en eventuele saneringsmelding.

Antwoord

De situatie ging in dit geval niet om de bodemkwaliteit, maar om de verkeerde werkwijze met de asbestcementwaterleidingen. Onderzoeken konden deze situatie niet voorkomen, maar het werken volgens het juiste werkprotocol had dat wel kunnen doen. De aannemer die voor PWN aan het werk was, had moeten voorkomen dat de buizen zouden beschadigen en dat de asbest zich zou verspreiden.

Hoewel dit niet relevant is voor deze situatie, is er vooraf ook gekeken naar de bodemkwaliteit. Hoe werkt dat? Er wordt gekeken naar beschikbare historische informatie en als dat nodig is, wordt aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd volgens de geldende regelgeving. De uitkomsten bepalen welke voorwaarden gelden voor het uitvoeren van graafwerkzaamheden en voor het omgaan met vrijkomende grond. Vanwege de informatieplicht is daarom de melding 'Graven onder de interventiewaarde' ingediend.

Daarnaast rust op de uitvoerende partijen de verantwoordelijkheid om bij de uitvoering passende maatregelen te treffen om blootstelling aan en verspreiding van asbest te voorkomen. In dit geval werd gewerkt met asbestcementleidingen. Hiervoor worden normaal gesproken werkwijzen en veiligheidsmaatregelen gehanteerd, waaronder de procedures uit het AC-werkplan uit de arbocatalogus van de waterbedrijven.

Vraag 3 Welke van deze wettelijk noodzakelijke onderzoeken, meldingen en plannen zijn daadwerkelijk vooraf uitgevoerd of ingediend? Graag per onderdeel aangeven: datum, uitvoerende partij, certificering/erkenning, onderzoeksnorm, uitkomst en of het document aan de Omgevingsdienst is verstrekt.

Antwoord

Het verwijderen van asbesthoudende waterleidingbuizen, gasleidingbuizen, rioolleidingbuizen, telecombuizen en mantelbuizen, voor zover deze deel uitmaken van een ondergronds openbaar water-, gas-, elektra-, riool- of telecomleidingnet, is uitgezonderd van de inventarisatieplicht en meldplicht.

Ondergrondse buis- of leidingstelsels zijn wel bouwwerken, maar deze zijn vergunningvrij voor de technische bouwactiviteit. Dit valt onder de vrijstelling van artikel 2.27, tweede lid, onder i, van het Besluit bouwwerken leefomgeving:

"i. een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voor een infrastructurele of openbare voorziening, als het gaat om een van de volgende bouwwerken:

7°. een ondergronds buis- of leidingstelsel, met inbegrip van een ondergrondse faunapassage."

Er is geen specifieke wet- en regelgeving waarin wordt verwezen naar het AC-werkplan. Het AC-werkplan is onderdeel van de Arbocatalogus voor de activiteiten van onder andere netbeheerders en waterbedrijven. In een arbocatalogus (zie Beleidsregel arbocatalogi 2019) beschrijven werkgevers en werknemers op eigen initiatief hoe zij voldoen aan de doelvoorschriften van de overheid voor gezond en veilig werken. De Arbocatalogus voor de waterbedrijven is te vinden op de website van Arbocatalogus Waterbedrijven. (Bron: ILPO)

Vraag 4 Welke juridische kwalificatie is gekozen voor de graafwerkzaamheden, gelet op de verontreiniging in deze grond, en waarom?

Antwoord

In de gemeente Hoorn geldt het bodembeleid van de Omgevingsdienst (OD NHN) voor West-Friesland. In deze situatie ging het niet om de bodemkwaliteit, maar om de werkwijze bij het omgaan met asbestcementhoudend buismateriaal. De aannemer voerde de graafwerkzaamheden uit in opdracht van PWN.

Vraag 5 Is vooraf specifiek onderzocht of asbest in de bodem aanwezig kon zijn, mede gelet op de bekende bodemgeschiedenis, eerdere waarschuwingen aan bewoners en de zorgen uit de wijk? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe heeft deze situatie dan toch kunnen ontstaan?

Antwoord

PWN heeft hiervoor een inspanningsverplichting. Er zijn ook bodemonderzoeken. Voorop staat dat de situatie met asbest ontstond doordat de aannemer van PWN niet werkte volgens het protocol uit het AC-werkplan. PWN heeft op verzoek van de Omgevingsdienst een tekening gedeeld waarop duidelijk was aangegeven waar de AC-leidingen zich bevonden.

Vraag 6 Welke wettelijke zorgplichten, informatieplichten, meldplichten en veiligheidsvoorschriften golden voor de gemeente als opdrachtgever, grondeigenaar, vergunningverlener en/of toezichthouder bij deze werkzaamheden, en hoe heeft het college aantoonbaar aan die verplichtingen voldaan?

Antwoord

De opdrachtgever voor het werk aan waterleidingen is waterleidingbedrijf PWN. PWN is een nutsbedrijf met een eigen waterleidingnetwerk in de bodem van de gemeente Hoorn. PWN is de bevoegde aanlegger van het eigen netwerk.

De gemeente heeft een coördinerende functie bij werkzaamheden in de openbare ruimte. De gemeente is niet verantwoordelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden zelf; daarvoor is in dit geval de aannemer verantwoordelijk die het werk in opdracht van PWN uitvoert.

De aannemer moet zich houden aan de geldende regels. Er is niet gewerkt conform het protocol uit het AC-werkplan. De Omgevingsdienst heeft dit namens het college vastgesteld en is hiertegen handhavend opgetreden.

Vraag 7 Klopt het dat bewoners in het verleden is geadviseerd geen groente of fruit in de tuin te verbouwen en niet met blote handen in de grond te werken? Zo ja, hoe kan het college verklaren dat in dezelfde wijk werkzaamheden worden uitgevoerd zonder dat bewoners vooraf volledig zijn geïnformeerd over de risico's, de uitgevoerde onderzoeken en de beschermende maatregelen? En in hoeverre is de aannemer volledig en juist geïnformeerd?

Antwoord

Ja, dat klopt. Op 19 juni 1998 heeft de gemeente Hoorn bewoners geïnformeerd over de uitkomst van een nader bodemonderzoek rondom woningen in het Venenlaankwartier, dat in opdracht van de gemeente Hoorn is uitgevoerd. In deze brief zijn adviezen voor bewoners opgenomen. Wij voegen de brief als bijlage toe.

Intermaris verhuurt woningen in deze wijk en heeft vanuit haar rol de verantwoordelijkheid om nieuwe huurders te informeren over de bodemkwaliteit van de tuin wanneer sprake is van een bekende bodemverontreiniging of een gebruiksbepanking. Huurders van Intermaris kunnen daarom bij het aangaan van de huurovereenkomst ook een brief van Intermaris hebben ontvangen.

Particuliere eigenaren hebben een eigen verantwoordelijkheid. Zij kunnen daarnaast bekend zijn met de bodemkwaliteit doordat zij hierover informatie hebben verkregen tijdens de aankoop van de woning, bijvoorbeeld via eigen onderzoek of informatie van de verkoper.

Ten slotte merken wij op dat de situatie met betrekking tot de tuinen van de woningen losstaat van de werkwijze van de aannemer van PWN bij de werkzaamheden aan de asbestcementleidingen. Het betreft twee verschillende situaties die geen relatie met elkaar hebben.

Vraag 8 Is het college bereid alle relevante stukken openbaar aan de raad en bewoners te verstrekken, waaronder alle vooronderzoeken, bodem- en asbestrapporten, meldingen via het Omgevingsloket, werk- en veiligheidsplannen, correspondentie met Omgevingsdienst, PWN, aannemer en GGD, en het besluit of de aanwijzing waarmee de werkzaamheden zijn stilgelegd?

Antwoord

Wij gaan ervan uit dat de beantwoording van de eerdere vragen duidelijkheid heeft gegeven over de werkelijke situatie. Wij verwijzen ook graag nog naar de website van de gemeente met informatie voor de bewoners. Zie <https://www.hoorn.nl/asbestgevonden>. Als er toch nog specifieke vragen zijn, dan is het college uiteraard bereid om nadere uitleg te geven.

Vraag 9 Op welke wijze is het college bereid deze langsepende onzekerheid voor bewoners definitief op te lossen? Is het college bereid hiervoor een concreet plan van aanpak op te stellen, waaronder onafhankelijk bodemonderzoek voor bewoners van het betrokken gebied die hierom vragen, en eventuele noodzakelijke saneringskosten op zich te nemen om bewoners eindelijk zekerheid te geven?

Antwoord

Het opruimen van het asbest is direct na het optreden van de Omgevingsdienst opgestart om hinder en overlast voor de bewoners zo snel mogelijk weg te nemen. Bewoners zijn geïnformeerd over wat er is gebeurd en worden zo goed mogelijk op de hoogte gehouden van het vervolg. Het college volgt de aanwijzingen van de Omgevingsdienst op. Verder wijzen wij er nogmaals op dat het in deze situatie ging om de werkwijze met de asbestcementleidingen en niet om de bodem. Het college heeft geen plannen voor een plan van aanpak of een onafhankelijk bodemonderzoek of vergoeding van saneringskosten. Voor een tuin is de grondeigenaar verantwoordelijk voor de staat van de bodem op zijn of haar eigen perceel. Voor specifieke vragen over de bodemkwaliteit van tuinen kunnen bewoners terecht bij de Omgevingsdienst. Bij vragen over de gezondheid kunnen bewoners terecht bij de GGD.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hoorn



de secretaris



de burgemeester

Bijlagen:

- Bijlage 1 Artikel 36 vragen over stillegging werk Venenl-Julianapl-van Beijerenstr
- Bijlage 2 Bewonersbrief gemeente Hoorn 19-06-1998